

Södra Förstadsgatan 35, plan 4
205 02 Malmö
040-333883

[https://www.1177.se/hitta-
vard/kontaktkort/Vuxenpsykiatrimottagning-
spelberoende-Malmo/](https://www.1177.se/hitta-
vard/kontaktkort/Vuxenpsykiatrimottagning-
spelberoende-Malmo/)

REMISSVAR

17 januari 2022
Fi2021/04095

1 (4)

REMISSVAR: ”Nya spelansvarsåtgärder med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19” (Fi2021/04095)

Region Skånes mottagning för spelberoende har utsetts till remissinstans avseende regeringens förslag till återinförande av tillfälliga spelansvarsåtgärder på den svenska spelmarknaden med anledning av covid-19. Region Skånes spelberoendemottagning är en enhet inom Beroendecentrum Malmö-Trelleborg, som i sin tur är ett område inom den vuxenpsykiatriska verksamheten i Malmö/Trelleborg. Spelberoendemottagningen har ett regionalt uppdrag för hela länet, och ger öppenvårdsbehandling för vuxna patienter med beroende av spel om pengar.

Författaren till detta remissvar, Anders Håkansson, är medicinskt ansvarig överläkare vid mottagningen och dessutom professor i beroendemedicin vid Lunds universitet, med särskild inriktning på spelberoende, och har även varit huvudförfattare till Lunds universitets svar på den rubricerade remissen.

Positivt att förslaget specifikt adresserar nätcasino

Nätcasino är den spelform som är klart vanligast hos patienter som söker vård för spelberoende på mottagningen (Håkansson et al., 2017). Med anledning av detta är det fortsatt av vikt att det aktuella regelverket avser just nätcasino. I motsats till detta är dock landbaserade spelautomater (som ju lagförslaget också avser) numera en ovanlig spelform hos personer som söker vård för spelberoende. Från Spelberoendemottagningen **ser vi positivt på att den rättsliga tillämpningen på spelområdet utgår från beroenderisken**. Det är i det kliniska mötet med vårdsökande patienter **oerhört tydligt att olika spelformer är förknippade med olika hög risk, och att nätcasino i det avseendet sticker ut tydligt**.

Bonusar kan ha en central roll i utvecklingen av problemspelande

Att uppleva att man kan spela för mer pengar än man egentligen kan satsa på spel, är en komponent som tydligt ökar risken att fastna i spelande.

Bonuserbjudanden, inklusive så kallade "free-spins", nämns många gånger av patienter med spelberoende som en del i hur deras spelmönster har utvecklats, och som en del i hur deras återfall sker. Det är därför positivt att det aktuella lagförslaget innebär en återgång till kraftigt begränsade bonusbelopp. **Starkt begränsade möjligheter till bonuserbjudande vid nätcasino är en rimlig åtgärd** som är av godo för patientgruppen.

Har spel och spelproblem ökat under covid-19-pandemin?

Det är för tidigt att säkerställa vilka förändringar covid-19 har medfört avseende spel om pengar. Enkätstudier hittills visar förvisso att covid-19 inte verkar ha påverkat spelandet för de allra flesta, men att förekomsten av spelproblem är oerhört hög i den grupp som uppger ett ökat spelande under pandemin (Håkansson & Widinghoff, 2021). Det är också **för tidigt att dra slutsatser** om huruvida vårdsökande för spelberoende har förändrats pga covid-19. Fram till och med december 2020 sågs vid vår mottagning ingen uppenbar förändring i vårdsökande pga covid-19 (Håkansson et al., 2021).

Det är viktigt att från Spelberoendemottagningen framhålla att oberoende av covid-19, och oberoende av åtgärder kopplade just till covid-19, så kvarstår samma övergripande utmaningar för patienter med spelberoende; personer med eller utan andra psykosociala problem faller in i ett svårtat beroende orsakat av **snabba, nätbaserade högriskspel**. Trots att nätcasino-spel i grunden är en ovanlig förekomst i befolkningen, utgör nätcasino den klart vanligaste och ofta enda spelformen hos vårdsökande på en spelberoendemottagning, vilket understryker spelformens stora beroendepotential. Detta gäller både kvinnor och män, men nätcasino dominerar tydligt som spelform hos vårdsökande kvinnor.

Spel trots Spelpaus – en vanlig problembild vid en beroendemottagning

Vid Spelberoendemottagningen i Region Skåne pågår en studie som analyserar spelande hos patienter som är självavstängda på Spelpaus, och huruvida detta har varierat över tid och varierat med covid-19-pandemin. Den studien är inte avslutad, men kommer att kunna ge en bild av risken för olicensierat spel hos personer som

söker vård för spelberoende. Det kliniska intrycket är emellertid tydligt; hos personer med spelberoende är risken för återfall på olicensierade spelsidor betydande, medan de är avstängda från licensierade spelbolag via Spelpaus. Risken för migration till utländska spelsidor får anses vara mycket hög på en spelmarknad som är så höggradigt nätbaserad, och hos personer med ett beroendetillstånd i förhållande till spel om pengar. Vid beroendesjukdomar är återfall en betydande risk och en del av det typiska förloppet, och det ligger också i beroendediagnosen att individen gör upprepade försök att sluta spela (t ex genom självbegränsande åtgärder såsom frivillig självavstängning), men att spelandet trots detta fortgår.

Det faktum att spel trots Spelpaus är vanligt hos personer med beroende säger ingenting om risken för olicensierat spelande hos personer utan beroendesjukdom; det är dock sannolikt att personer utan beroende hellre väljer att spela på kända spelsidor som står under svensk lag och svenska myndigheters kontroll. Det går ännu inte heller att veta om spelande trots Spelpaus har en koppling till covid-19 eller till de covid-19-relaterade speciallagstiftningen. Det ska alltså framhållas att risken för att spelberoende flyttar sitt spelande till utländska spelsidor efter självavstängning är en risk som hela tiden föreligger, som en del i beroendet, och som alltså mycket väl kan bero på beroendesjukdomen och på den nätbaserade marknaden, snarare än på den specifika covid-19-situationen.

Från mottagningen vill vi emellertid passa på att ***understryka det överhängande behovet av fortsatta regulatoriska åtgärder för att hålla olicensierat spel utanför den svenska marknaden***, såväl under som efter covid-19-pandemin.

Referenser

Håkansson A, Mårdhed E, Zaar M. Who seeks treatment when medicine opens the door to gambling disorder patients – psychiatric co-morbidity and heavy predominance of online gambling. *Frontiers in Psychiatry* 2017;8:255.

Håkansson A, Åkesson G, Grudet C, Broman N. No apparent increase in treatment uptake for gambling disorder during ten months of the COVID-19 pandemic – analysis of a regional specialized treatment unit in Sweden. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 2021;18:1918.

Håkansson A, Widinghoff C. Changes of gambling patterns during COVID-19 in Sweden, and potential for preventive policy changes. A second look nine months

into the pandemic. International Journal of Environmental Research and Public Health 2021;18:2342.

Malmö den 17 januari 2022,

för Spelberoendemottagningen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'A. Håkansson', is written over the printed name.

Anders Håkansson

Överläkare, Vuxenpsykiatrimottagning Spelberoende, Region Skåne. Professor,
Lunds universitet. anders.c.hakansson@skane.se